

Oppgave 1

En funksjon $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ kalles

- Jevn dersom $f(-x) = f(x)$
- Odde dersom $f(-x) = -f(x)$

La a_n, b_n være Fourier-koeffisientene til f . Vis at:

- $a_n = 0$ dersom f er odde,
- $b_n = 0$ dersom f er jevn.

Fra forelesningsnotatene fra d. april vet vi at

$$• a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(nx) dx,$$

$$• b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(nx) dx.$$

Da er vi klare for å løse oppgaven.

Svar

La oss starte med at f er en
odde funksjon, da er:

$$-a_n = \underbrace{-\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(nx) dx}_{f \text{ odde}} = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} -f(x) \cos(nx) dx$$

$$\downarrow = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(-x) \cos(nx) dx$$

$$\text{La } u = -x \\ \frac{du}{dx} = -1 \\ \downarrow \\ dx = -du$$

$$= \frac{1}{\pi} \int_{\pi}^{-\pi} f(u) \cos(n(-u)) (-du)$$

$$= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(u) \cos(nu) du = a_n$$

Her spiller det ingen rolle om variabelen
i integralet er u, x, y, α eller ∞ ,
dette er hvordan a_n er definert.

Fra utregningen ovenfor får vi:

$$-a_n = a_n \Rightarrow 2a_n = 0 \Rightarrow \underline{\underline{a_n = 0}}$$

Når f er en jevn funksjon har vi:

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(nx) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(-x) \sin(nx) dx$$

f jevn \nearrow

$$= \frac{1}{\pi} \int_{\pi}^{-\pi} f(u) \cdot \sin(n(-u)) \cdot (-du)$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{La } u = -x \\ \frac{du}{dx} = -1 \\ dx = -du \end{array} \right\}$$

$$= - \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(u) \sin(nu) du$$

$$= -b_n$$

Får dermed at

$$b_n = -b_n \Rightarrow 2b_n = 0 \Rightarrow \underline{\underline{b_n = 0}}$$

Oppgave 2:

For å plotte grafen til $f(x) = |x|$, $S_9 f(x)$ og $S_{19} f(x)$ har jeg brukt følgende Python kode:

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

#x-akse for plottet
x = np.linspace(-np.pi, np.pi, 100)

#Absoluttverdi-funksjonen
f = np.abs(x)

#Funksjonen gir fourier-funksjonen til f,
#der x er en array og M er 2N-1
def S(x,M):
    N = int((M + 1)/2)
    s = 0
    for k in range(1, N+1):
        s += np.cos((2*k - 1)*x)/(2*k - 1)**2

    return np.pi/2 - 4/np.pi*s

#Lager er 2x2 plot av funksjonene
fig, axs = plt.subplots(2,2)

#Plot for absoluttverdi-funksjonen
axs[0, 0].plot(x, f, "tab:blue")
axs[0, 0].set_title("abs(x)")

#Plot for S_9f(x) (N=5)
axs[1, 0].plot(x, S(x, 9), "tab:green")
axs[1, 0].set_title("S_9f(x)")

#Plot for S_19f(x) (N=10)
axs[0, 1].plot(x, S(x, 19), "tab:orange")
```

```
axs[0, 1].set_title("S_19f(x)")
```

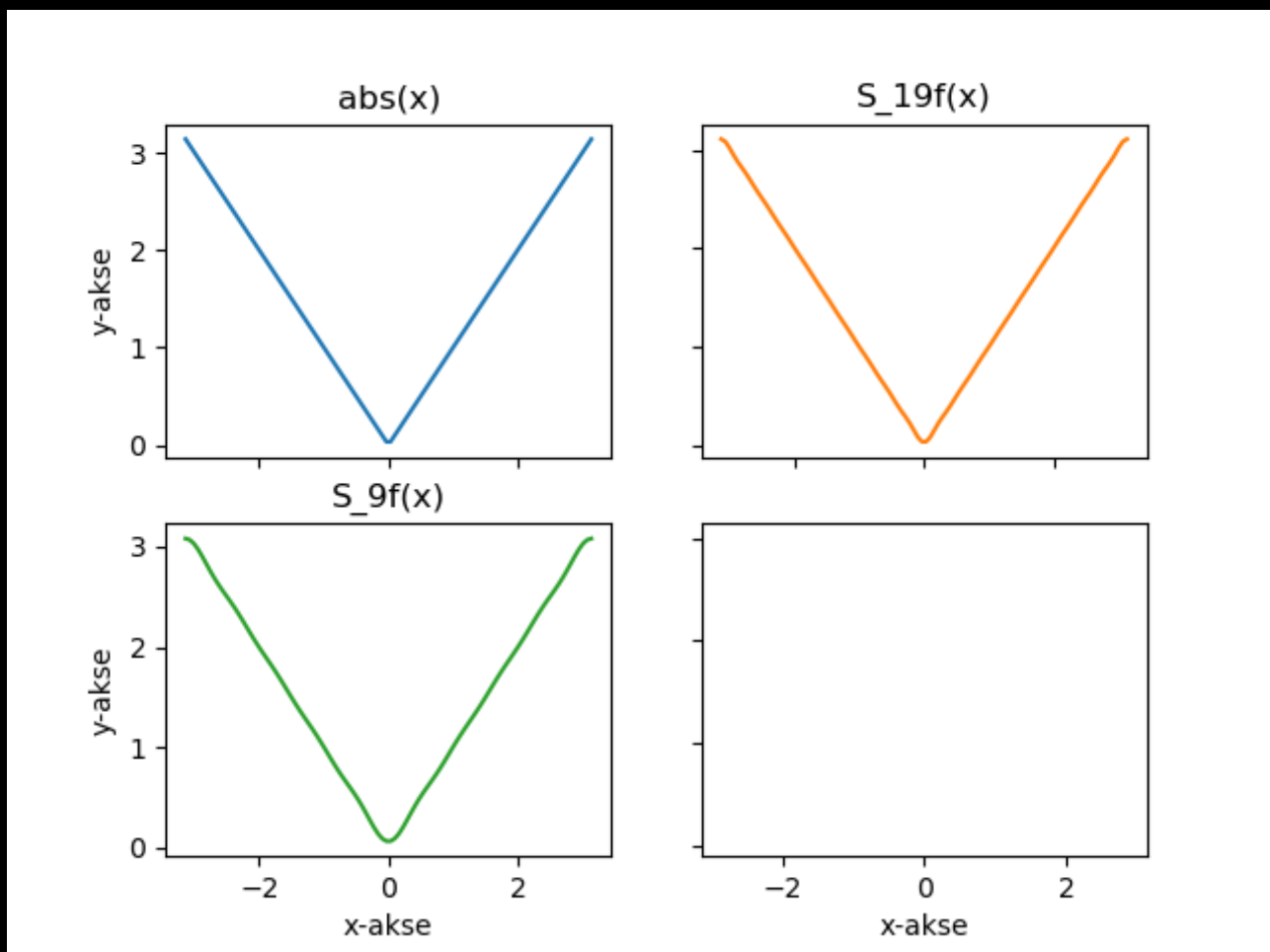
```
#Plot for plottet nederst i høyre hjørne  
#slik at aksene er lik de andre plottene  
axs[1, 1].axis([-np.pi, np.pi, -0.1, np.pi])
```

```
#Skriver inn aksene i plottet  
for ax in axs.flat:  
    ax.set(xlabel = "x-akse", ylabel = "y-akse")
```

```
#Gjør slik at titlene blir synlige og ikke forsvinner (test selv)  
for ax in axs.flat:  
    ax.label_outer()
```

```
#Lagrer bildet av plottet  
#plt.savefig("Fourrier.PNG")  
plt.show()
```

Denne koden produserer plottet:

Oppgave 3

La a, b, r være reelle tall,
hvor a, b ikke begge er lik null.

vis at hvis funksjonen:

$$f(x) = a \cos(rx) + b \sin(rx)$$

er 2π -periodisk (altså $f(x+2\pi) = f(x)$
for alle x), så må r være et
helt tall. Hint: Bruk addisjons-
reglene for \cos og \sin .

Svar

Addisjons reglene for \cos og \sin er:

- $\cos(x+y) = \cos(x)\cos(y) - \sin(x)\sin(y)$
- $\sin(x+y) = \sin(x)\cos(y) + \cos(x)\sin(y)$

vi starter med å regne ut

$$f(x+2\pi)$$

$$\begin{aligned}
f(x+2\pi) &= a \cos(r(x+2\pi)) + b \sin(r(x+2\pi)) \\
&= a \cos(rx + 2\pi r) + b \sin(rx + 2\pi r) \\
&= a \cos(rx) \cos(2\pi r) - a \sin(rx) \sin(2\pi r) \\
&\quad + b \sin(rx) \cos(2\pi r) + b \cos(rx) \sin(2\pi r) \\
&= (a \cos(rx) + b \sin(rx)) \cos(2\pi r) \\
&\quad + (b \cos(rx) - a \sin(rx)) \sin(2\pi r) \\
&= f(x) \cdot \cos(2\pi r) + (b \cos(rx) - a \sin(rx)) \sin(2\pi r)
\end{aligned}$$

Hvis vi nå antar at $f(x+2\pi) = f(x)$

får vi:

$$f(x) \cos(2\pi r) + (b \cos(rx) - a \sin(rx)) \sin(2\pi r) = f(x)$$

$$f(x) (\cos(2\pi r) - 1) + (b \cos(rx) - a \sin(rx)) \sin(2\pi r) = 0$$

Hvis dette skal gjelde for alle x , gjelder

dette for $x=0$ og $x=\frac{\pi}{2r}$, dette gir likningene:

$$\text{I} \quad a (\cos(2\pi r) - 1) + b \sin(2\pi r) = 0.$$

$$\text{II} \quad b (\cos(2\pi r) - 1) - a \sin(2\pi r) = 0.$$

for enkelheds skyld definerer vi

- $\alpha = \cos(2\pi r) - 1$

- $\beta = \sin(2\pi r)$

Dermed blir ligningene

$$\text{I} \quad a\alpha + b\beta = 0$$

$$\text{II} \quad b\alpha - a\beta = 0$$

Dette gir matriseligningen

$$\begin{pmatrix} a & b \\ b & -a \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\det \begin{pmatrix} a & b \\ b & -a \end{pmatrix} = -(a^2 + b^2) \neq 0 \quad \left(\begin{array}{l} \text{Siden både } a \\ \text{og } b \text{ ikke kan være } 0. \end{array} \right)$$

$$\begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix} = -\frac{1}{a^2 + b^2} \begin{pmatrix} -a & -b \\ -b & a \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Dette gir oss, eller:

$$\text{I} \quad \alpha = 0$$

$$\text{I} \quad \cos(2\pi r) - 1 = 0$$

$$\text{II} \quad \beta = 0$$

\Leftrightarrow

$$\text{II} \quad \sin(2\pi r) = 0$$

Og man skriver I som

$$\cos(2\pi r) = 1.$$

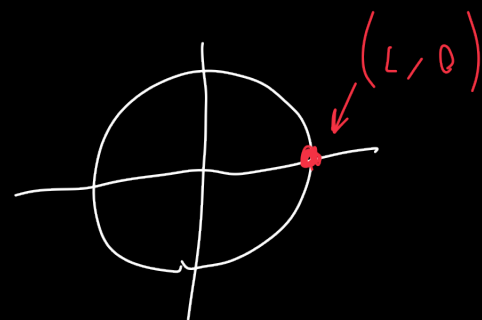
Dette sier oss at vi ligger
på punktet $(1, 0)$ på enhets sirkelen

eneste måten dette

kan skje er hvis

vinkelen, $2\pi r$, er

et multiplum av 2π med andre ord:

$2\pi r = 2\pi k$, der k er et heltall.

$r = k$ og følgelig er r et heltall.